

بررسی تفاوت نقش عوامل سطوح کلان، میانی و خرد در توسعه‌ی ورزش قهرمانی با تأکید بر فدراسیون‌های ورزشی

آرش گچی^۱، فرزاد غفوری^۲، غلامعلی کارگر^۲

^۱ کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی دانشگاه علامه طباطبایی.

^۲ دانشیار و عضو هیات علمی دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه علامه طباطبایی.

نام نویسنده مسئول:

آرش گچی

چکیده

هدف از انجام پژوهش حاضر بررسی تفاوت نقش عوامل سطوح کلان، میانی و خرد در توسعه‌ی ورزش قهرمانی با تأکید بر فدراسیون‌های ورزشی است. پژوهش حاضر به لحاظ هدف کاربردی و از نوع مطالعات پیمایشی می‌باشد که به صورت میدانی انجام شده و از روش کمی استفاده شد. جامعه‌ی آماری پژوهش را مدیران ورزشی، اساتید مدیریت ورزشی که دارای تجربیات پژوهشی، مدیریتی و یا مشورتی در حوزه‌های مربوطه، اعضا و کارکنان وزرات ورزش، کمیته ملی المپیک، فدراسیون‌ها و هیأت‌های مستقر در شهر تهران $N \geq 260$ تشکیل دادند. نمونه‌گیری بر اساس روش تصادفی منظم بود و حجم نمونه با مراجعه به جدول مورگان ۱۴۹ نفر تعیین شد. برای گردآوری اطلاعات و داده‌ها از بررسی اسناد و مدارک، مطالعات ادبیات پیشینه و نظرسنجی استفاده شده است. در بخش نظرسنجی از پرسش‌نامه محقق‌ساخته استفاده شد. پرسشنامه‌ی مذکور شامل ۵۵ سؤال در رابطه با شاخص‌های توسعه در سطوح کلان، میانی و خرد و همچنین عوامل توسعه مرتبط با فدراسیون‌ها بود. روایی پرسشنامه از سه منظر: صوری، محتوایی و سازه، توسط نظرات ۱۲ نفر از اساتید و متخصصان مدیریت سازمان‌های ورزشی و اساتید دانشگاهی در حوزه مدیریت ورزش تأیید شد و پایایی آن از طریق آلفای کرونباخ ($\alpha = .872$) محاسبه گردید. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها، علاوه بر شاخص‌های توصیفی، از تحلیل عاملی تأییدی برای تأیید گویه‌های پرسشنامه، از آزمون تی تک نمونه برای بررسی نقش هر یک از عوامل استفاده شد. نتایج تحقیق نشان داد که گویه‌های مربوط به هریک از سطوح به خوبی معرف سطح خود بودند، همچنین سطوح کلان، میانی، خرد و فدراسیون‌های ورزشی در توسعه‌ی ورزش قهرمانی نقش دارند. **واژگان کلیدی:** عوامل سطوح کلان، میانی و خرد، توسعه ورزش قهرمانی، فدراسیون‌های ورزشی.

مقدمه

ورزش یکی از اموری است که امروزه نه تنها یک تفریح بلکه به عنوان یک حرفه نیز در میان مردم جلوه کرده است و به همین منظور است که دولت‌ها، سازمان‌ها و نهادهای ملی و بین‌المللی نیز بر روی آن سرمایه‌گذاری می‌کنند. از نظر هولیهان و وایت^۱ توسعه‌ی ورزشی اصطلاح بحث برانگیزی است و مجموعه‌ای از اهداف سیاسی، اجتماعی و اقتصادی را در بر می‌گیرد. چون برخی عقیده دارند از توسعه‌ی ورزشی در برآورده ساختن اهداف سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی استفاده شود. البته مبنای منطقی مختلفی برای چنین عقیده‌ای در قوانین و سیاست‌های ورزشی وجود دارد. مهم این است که چه چیزی باید در توسعه‌ی ورزش روی دهد یا توسعه‌ی ورزشی باید شبیه چه چیزی باشد، البته تبیین و تفسیر تجربی چگونگی شکل‌گیری توسعه‌ی ورزشی در عمل مهم‌تر از هر چیزی است. البته این موضوع با بررسی برنامه‌های ورزشی دولت‌ها و سازمان‌های ورزشی روشن‌تر می‌شود. شناسایی دقیق وظایف و نقش مسئولان توسعه‌ی ورزشی در هر سه سطح اختیارات بین‌المللی، دولتی و منطقه‌ای به فهم این موضوع کمک می‌کند. اگرچه بحث و اختلاف بین سیاست‌گذاران و ارائه‌دهندگان (مجریان) توسعه‌ی ورزشی تمام بخش‌ها را متأثر ساخته است، اما سیاست ورزش در هر سه سطح کلان، میانی و خرد، نقش اصلی را در فرمول توسعه‌ی ورزشی بازی می‌کند [۱]. ورزش قهرمانی همواره مورد توجه و علاقه مردم و مسئولان کشور می‌باشد. به همین دلیل هر ساله سعی می‌شود بودجه قابل توجهی به ورزش قهرمانی اختصاص داده شود. با وجود این، بیشتر فعالیت‌ها و برنامه‌ها بدون در نظر داشتن اهداف منطقی به اجرا گذاشته می‌شوند و تحقق آرزوهای بزرگ به صورت تصادفی و سلیقه‌ای دنبال می‌شود. این در حالی است که امر توسعه و موفقیت ورزشی در بسیاری از کشورها با نگاهی علمی در حال تحقق است و قله‌های بلند یکی پس از دیگری فتح می‌شود. کشور ما، ایران نیز دریای استعداد انسانی است و از این حیث زمینه مناسبی وجود دارد [۲].

عوامل تعیین‌کننده موفقیت ورزش در سطح بین‌المللی به سه دسته شاخص‌های سطح کلان (موقعیت اجتماعی و فرهنگی محل زندگی افراد، رفاه اقتصادی، جمعیت، نظام سیاسی و فرهنگی)، شاخص‌های سطح میانی که شامل سیاست‌ها و تدابیر ورزشی (این سطح با سیاست‌های ورزشی که ممکن است عملکرد طولانی‌مدت را تحت تأثیر قرار دهد، سروکار دارد) و شاخص‌های سطح خرد که در برگزیده‌ی ورزشکاران (ویژگی‌های ژنتیکی) و محیط زندگی (والدین، مربیان و دوستان) است، دسته بندی می‌شود [۳ و ۴]. ورزش قهرمانی و همگانی و میزان اهمیت سرمایه‌گذاری روی آن‌ها، از چالش‌های مهم دولت‌هاست [۵]. امروزه، کشورها دریافته‌اند که توسعه‌ی ورزش قهرمانی و بهره‌گیری از مزایای مستقیم و غیرمستقیم آن بدون برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری مناسب ورزش قهرمانی میسر نمی‌باشد؛ بنابراین، ورزش قهرمانی مانند هر نظام دیگری نیازمند تدوین اهداف کلان، راهبردها، و برنامه‌های عملیاتی است تا ضمن آگاهی از مسیر حرکت بتواند از هرگونه دوباره‌کاری، بیراه‌رفتن و هدررفت منابع مالی، انسانی، فیزیکی و اطلاعاتی خود اجتناب ورزد [۶]. یکی از سازمان‌های مهم که دارای شخصیت حقوقی است و به موجب منشور المپیک با مراعات شئون اسلامی و مقتضیات ملی به عنوان بالاترین مرجع ذیصلاح در هر رشته ورزشی فعالیت می‌کند، فدراسیون ورزشی است، در اساسنامه این فدراسیون‌ها هدف‌های راهبردی و عملیاتی متنوعی قرار دارد و فدراسیون را ملزم می‌کند در راستای رسیدن به آن‌ها تلاش مستمر داشته باشد، که یکی از این اهداف توسعه‌ی ورزش می‌باشد [۷]. شاخص‌های متعددی برای توسعه‌یافتگی در ورزش وجود دارد؛ که در سطح کلان می‌تواند شامل: کسب کرسی‌های بین‌المللی در سطح آسیا و جهان، تعداد مدال‌های قهرمانی آسیا، تعداد مدال‌های جهانی، تعداد مسابقات برگزار شده بین‌المللی (میزبانی)، تعداد مسابقات برگزار شده بین‌المللی (اعزامی)، در سطح میانی شامل: تعداد باشگاه‌ها و اماکن ورزشی دولتی، تعداد باشگاه‌ها و اماکن ورزشی غیردولتی، تعداد استفاده‌کنندگان از امکانات ورزشی دولتی و غیردولتی، تعداد مکان‌های ورزشی در دست احداث، جذب افراد به فعالیت‌های ورزشی، بهره‌مندی از مزایای سرمایه‌گذاری، وجود اماکن و تسهیلات ورزشی، تعداد مسابقه برگزار شده کشوری، بودجه‌ی طرح‌های تحقیقاتی، هم‌چنین در سطح خرد: تعداد باشگاه‌ها و اماکن ورزشی ویژه‌ی تربیت بدنی، تعداد مکان‌های ورزشی سرپوشیده، تعداد مکان‌های ورزشی روباز، مساحت مکان‌های ورزشی روباز، مساحت مکان‌های ورزشی سرپوشیده، تعداد مکان‌های ورزشی زنان، تعداد افراد تحت پوشش همگانی، تعداد مربیان آموزش‌دیده، تعداد کارکنان تربیت‌بدنی، و تعداد مسابقه برگزار شده‌ی استانی [۸].

در راستای تدوین برنامه توسعه‌ی ورزش کشور، نظام جامع تربیت‌بدنی و ورزش در قالب ۴ مؤلفه اصلی و ۱۱ مؤلفه پشتیبان طراحی شده است. در این نظام، مؤلفه‌های پشتیبان خود به دو دسته پشتیبان سخت و نرم تقسیم شده‌اند به طوری که برای توسعه تربیت‌بدنی و ورزش کشور چهار حیطه اصلی در نظر گرفته شده است که عبارتند از: ورزش همگانی، ورزش قهرمانی، ورزش تعلیم و تربیتی و ورزش حرفه‌ای. هم‌چنین برای توسعه این مؤلفه‌ها ۱۱ مؤلفه پشتیبان نیز در نظر گرفته شده است. این مؤلفه‌ها عبارتند از: توسعه محیط حقوقی، توسعه منابع انسانی، توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات، توسعه فرهنگ ورزش، توسعه نهادها، توسعه مدیریت و برنامه‌ریزی، توسعه استانداردها و ارزیابی، توسعه علمی-پژوهشی، توسعه امکانات و زیرساخت‌ها و توسعه تجهیزات. به منظور تحقق چشم‌اندازهای تعیین شده در هریک از

¹ Houlihan & Whyte

مؤلفه های اصلی و پشتیبان نظام جامع، راهبردهایی معین شده است، به عنوان نمونه راهبردهای استخراج شده در مؤلفه ورزش قهرمانی به شرح زیر است:

- توسعه کمی و کیفی نظام استعدادیابی و پرورش ورزشکار
- توسعه کمی و کیفی نظام رقابت در ورزش قهرمانی
- اصلاح ساختار ملی ورزش قهرمانی
- علمی کردن ورزش قهرمانی
- گسترش مشارکت بخش های غیر دولتی در ورزش قهرمانی
- تربیت فراگیر منابع انسانی.

جدول (۱) فاکتورها و متغیر های مربوط به سطوح کلان، میانی و خرد جداول ۱

سطح کلان	حمایت مالی، برنامه حمایت مالی برای ورزشکاران، استقلال مالی، سرمایه گذاری برای دوره های چندساله، بودجه عمومی ورزش، بودجه ورزش نخبگان، جمعیت، تولید ناخالص ملی، سیاست، سیاست گذاری در ورزش، اولویت های سیاسی، عوامل قانون گذار، وزارت ورزش و جوانان، کمیته ملی المپیک، سازمان مدیریت و برنامه ریزی، رقابت های بین المللی، تعداد مدال ها، میزبانی رویدادهای بین المللی، کسب کرسی در مجامع بین المللی.
سطح میانی	بودجه مناسب برای زیرساخت ها، هدف قراردادن منابع برای افراد و رشته هایی که شانس واقعی موفقیت دارند، وجود شبکه ی ارتباطی مناسب، ارتباط با نهادهای ملی، پشتیبانی ساختاری از سازمان های دولتی، توسعه ی امکانات ورزشی سطح نخبگان، ساختار باشگاه ها، کیفیت و سطح آموزش باشگاه، توسعه ی مراکز آموزش ملی، توسعه ی مشارکت بانوان در ورزش، افزایش تعداد تیم ها و باشگاه های حرفه ای در کشور، اولویت بالای تحقیقات علمی-کاربردی، تحقیقات کاربردی به منظور رشته ورزشی خاص، رسانه، کیفیت و کمیت توجه رسانه ها، فرهنگ ورزش، فدراسیون ها، دانشگاه ها، نحوه انتخاب رؤسای فدراسیون، ساختار فدراسیون، علوم ورزشی.
سطح خرد	سیستم شناسایی استعداد و توسعه، تشخیص زود هنگام استعدادها از طریق مدارس، وجود سیستم برای نظارت بر پیشرفت استعدادها، فرصت های آموزشی کافی، آموزش تخصصی، طولانی مدت و منظم از کودکی تا بزرگسالی، ظهور ورزشکاران تمام وقت، حمایت های چندبُعدی و مشاوره در زمینه های مختلف، ویژگی های فردی و ژنتیکی، محیط آموزشی، محیط اجتماعی و فرهنگی، والدین، مربیان و دوستان، توجه ویژه به ورزش مدارس، پایبندی به سنت های ورزشی، تخصص مربیگری، کیفیت و کمیت مربیان، سطح و تعداد کارشناسان، ارتباط مناسب بین مربی و ورزشکار، ظهور مربیان تمام وقت، احساس مسئولیت اجتماعی، تعداد ورزش های المپیک در مدارس.

یکی از عناصر مهم در تمام تلاش های گذشته برای مدل سازی سیاست های ورزشی بر موفقیت ها، دخالت ورزشکاران و مربیان به عنوان مؤسسات کلیدی است که مسئول موفقیت برای ملت خود هستند، این نوع مطالعه در سطح خرد قرار می گیرد. گرچه مطالعاتی که در سطح خرد قرار دارند بر روی ویژگی های ژنتیکی شخصی متمرکز می شوند، آن ها اطلاعات جالبی را در مورد برخی از مسئولیت های اصلی سیاست های ورزشی در مسیریابی ورزشکار برای رسیدن به سطح بالا ارائه می دهند (۶).

در باب ضرورت موضوع، مدارک و گزارش های مستند و حتی پژوهش هایی درباره وضعیت توسعه ی ورزش ایران وجود ندارد. از یک طرف، بعد از پیروزی انقلاب اسلامی به دلیل شروع جنگ تحمیلی و دوران سازندگی، به طور طبیعی توسعه در سایر ابعاد اجتماعی-اقتصادی در اولویت بود. تنها مدرک مستند برای بررسی سیاست های توسعه ورزش، بازبینی برنامه اول الی پنجم توسعه و سند چشم انداز ۲۰ ساله جمهوری اسلامی ایران (افق ۱۴۰۴ هجری شمسی، ۲۰۲۵ میلادی) است. اگرچه اطلاعات کامل و جامعی درباره برنامه های اجرایی و میزان تحقق سیاست ها و اهداف توسعه ورزش کشور گزارش نشده است، ولی دفتر مطالعات فرهنگی مرکز پژوهش های جمهوری اسلامی، این برنامه را در چند گزارش تحلیل کرده است. مثلاً در برنامه پنج ساله اول توسعه (۱۳۷۲-۱۳۶۸)، بر همگانی کردن ورزش و گسترش فعالیت های تربیت بدنی تأکید شده بود. در برنامه دوم توسعه (۱۳۷۸-۱۳۷۴)، نیز همانند برنامه اول دارای یک ماده واحده بود، اما برخلاف برنامه اول در این برنامه توجه بیش تری به توسعه ورزش و فعالیت بدنی شد. در بخش برنامه سوم توسعه (۱۳۸۳-۱۳۷۹)، ورزش و تربیت بدنی هیچ جایگاهی نداشت، اما در قانون برنامه توسعه در چند مورد به این حوزه توجه شد (۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲). علاوه بر این، منظمی و همکاران (۲۰۱۲) در پژوهشی به تعیین عوامل مؤثر بر توسعه ی تربیت بدنی و ورزش بانوان جمهوری اسلامی ایران پرداختند و گزارش نمودند که عوامل مالی و امکاناتی ساختاری و مدیریتی و فرهنگی و اجتماعی به ترتیب اولویت بر توسعه ی تربیت بدنی و ورزش بانوان جمهوری اسلامی ایران مؤثر می باشند (۱۳).

غفوری و همکاران (۲۰۱۱) نیز در پژوهش خود مبنی بر تحلیل عوامل مؤثر بر توسعه ورزش همگانی، عوامل انسانی، فرهنگی، زیرساخت‌ها، اقتصادی، آموزشی، فرهنگی، سیاسی، رسانه و بین فردی را از عوامل مهم در توسعه ورزش همگانی دانسته‌اند. از طرف دیگر، ایران کشوری نیمه توسعه یافته یا در حال توسعه است. چیزی که تا کنون مغفول مانده و ضرورت انجام چنین پژوهشی را بیش از پیش آشکار می‌سازد این است که نتایج این پژوهش برای طیف وسیعی از فدراسیون‌ها، سیاست‌گذاران و مدیران ورزشی، هم‌چنین رؤسای هیأت‌ها، مربیان، معلمان ورزشی، و پژوهشگران حوزه مدیریت ورزشی قابل استفاده می‌باشد (۱۴). ملائی کوهی و همکاران ۱۳۹۳، در تحقیق خود با عنوان عوامل مؤثر بر توسعه ورزش قهرمانی استان‌های ایران پرداختند که تبیین‌کننده‌ی میزان اثرگذاری توسعه اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی و هم‌چنین برخی متغیرهای جغرافیایی و ورزشی توسعه این سطح از ورزش‌های استان ایران بود و نتایج تحلیل عوامل پیشنهادی نشان داد بیش‌ترین ضریب اثرگذاری در مدل مربوط به ابعاد توسعه به ترتیب توسعه فرهنگی، توسعه اجتماعی و در مدل جغرافیایی متوسط بارش سالانه، منابع انسانی، زیرساخت‌ها، امکانات و در نهایت میزبانی رویداد ورزشی تعلق داشت (۱۵). هم‌چنین فخری و همکاران ۱۳۹۱، در پژوهش خود به بررسی عوامل مؤثر بر توسعه عملکرد ورزشی قهرمانی در ایران پرداختند و معتقدند توسعه یافتگی ورزشی خود مدیون توسعه یافتگی مؤلفه‌های اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و اقلیمی می‌باشد (۱۶). در این زمینه، ژانگ^۲ و همکاران (۲۰۱۳)، در پژوهش خود با عنوان «بررسی توسعه ورزش‌های چینی» تأثیر ساختار طراحی شده را برای سطوح اجرایی فعالیت‌های ورزشی در کلیه‌ی سنین مهم دانسته و به اهمیت توسعه ورزش‌های پایه‌ای اشاره نموده‌اند. هم‌چنین، تأثیر فرهنگ منطقه‌ای هر ورزش در منطقه‌ی خود را در پیشرفت آن ورزش زیاد دانسته و عنوان نموده‌اند که هر ورزش برای پیشرفت نیاز به داشتن حمایت‌کننده از میان دانش‌آموزان همان منطقه دارد (۱۷).

در نهایت با اشاره به پیشینه پژوهش مشخص شد که تحقیقات زیادی در داخل و خارج کشور در زمینه‌ی توسعه ورزش پرداخته شده که شامل مواردی همچون بررسی نقش مطبوعات در توسعه، نابرابری در سطوح توسعه یافتگی شهر مشهد، تدوین راهبردهای توسعه ورزش همگانی، عوامل مؤثر بر توسعه (مدال‌های کسب شده، امید به زندگی و...)، مقایسه و تحلیل سطح توسعه یافتگی استان‌های ایران، اثربخشی سیاست‌های ورزشی ملی، عوامل سیاسی مؤثر بر توسعه در مناطق شمالی اروپا، ظرفیت سازمانی کشورها، روابط درون‌سازمانی و نقش نهادهای حکومتی ورزشی می‌باشد. با توجه به نکاتی که ذکر شد هنوز پژوهشی به‌صورت جامع و کامل که شامل همه جوانب مربوط به توسعه ورزش باشد و بتواند در جهت توسعه آن نقش حائز اهمیت ایفا کند انجام نشده، لذا موارد عنوان شده فوق نشان‌دهنده‌ی این موضوع است که کسب موفقیت و توسعه ورزش قهرمانی برای سیاست‌گذاران و مردم جامعه ما خیلی مهم بوده، چرا که باعث نشاط و شادی مردم و افزایش مشارکت افراد جامعه در ورزش می‌شود. در رابطه با توسعه ورزش و ورزش قهرمانی مطالعات و تحقیقاتی انجام گرفته و به‌دنبال آن کارشناسان، اساتید و... نظرات و پیشنهادهای فراوانی ارائه دادند. همین‌طور جامعه علمی و دانشگاهی در سال‌های اخیر اقدام به برگزاری همایش‌ها، کنفرانس‌ها، چاپ مقالات علمی و کتاب‌های فراوانی در جهت توسعه ورزش قهرمانی کرده‌اند، اما هم‌چنان کشور ما نتوانسته به موفقیت‌های مطرحی در عرصه جهانی و المپیک دست یابد. نکته مهم‌تر این است که ورزش قهرمانی در جامعه ما که کشوری در حال توسعه می‌باشد به‌صورت گلخانه‌ای و زودگذر بوده، در مواقعی که قهرمانی داریم به‌دنبال رشد و امتداد آن نبودیم، درواقع موفقیت‌های ورزشی به نحوی ذاتی و استعدادی بوده و نتیجه اثربخشی یک سیستم نمی‌باشد، زمانی فردی در رشته‌ای قهرمان می‌شود همه خود را پشت آن فرد قرار داده و به‌عنوان سپر از آن استفاده می‌کنند و به نحوی همه خود را در موفقیت ورزشکار سهیم می‌کنند، ضمن این‌که ما همیشه با یک شکست به‌دنبال مقصر بوده‌ایم به همین خاطر بدون ریشه‌یابی مسائل دست به اقدام‌های سریع زده‌ایم که نتایج آن برای همگان آشکار است، لذا در این پژوهش ما سعی خواهیم نمود بر اساس مطالعات کتابخانه‌ای و میدانی تفاوت نقش عوامل کلان، میانی و خرد در توسعه ورزش قهرمانی را با تأکید بر نقش فدراسیون‌های ورزشی بررسی کنیم.

روش شناسی تحقیق

پژوهش حاضر به لحاظ هدف توسعه‌ای بوده و از نوع مطالعات پیمایشی می‌باشد، به صورت میدانی انجام شده و از روش کمی استفاده گردید. این نوع پژوهش برخلاف تحقیقات تاریخی، با پدیده‌هایی که در زمان حال به‌وقوع می‌پیوندد سروکار دارد و به دنبال یافتن اطلاعات و داده‌هایی است که بتواند به‌وسیله‌ی آن‌ها رابطه بین متغیرها را مورد بحث و بررسی قرار دهد. جامعه‌ی آماری پژوهش را مدیران ورزشی، اساتید مدیریت ورزشی که دارای تجربیات پژوهشی، مدیریتی و یا مشورتی در حوزه‌های مربوطه (توسعه، ورزش قهرمانی، سطوح سه‌گانه)، اعضا و کارکنان وزارت ورزش، کمیته ملی المپیک، فدراسیون‌ها $N \geq 250$ تشکیل دادند و نیز نمونه‌گیری بر اساس روش تصادفی منظم بود و حجم نمونه با مراجعه به جدول مورگان ۱۹۶ نفر تعیین شد. در مطالعه‌ی حاضر به دلیل عدم وجود پرسشنامه استاندارد مطابق با اهداف تحقیق در بخش پیمایشی از ابزار محقق ساخته (پرسشنامه) استفاده شد، آماده‌سازی و تدوین سؤالات پرسشنامه، بر مبنای مطالعات و چارچوب‌های

نظری صورت گرفت. پرسشنامه‌ی مذکور شامل ۵۵ سؤال در رابطه با شاخص‌های توسعه در سطوح کلان، میانی و خرد بود، سؤالات پرسشنامه براساس مقیاس لیکرت و با طیف پنج ارزشی تنظیم گردید. پس از تهیه‌ی پرسشنامه اولیه توسط محقق بر مبنای مطالعات نظری، پرسشنامه طی چندین مرحله در اختیار کارشناسان و خبرگان حوزه مدیریت ورزشی قرار گرفت. سرانجام، روایی (صوری، محتوایی و سازه) آن توسط نظر اساتید و متخصصان و اعمال اصلاحات عنوان‌شده از جانب آن‌ها تأیید شد و هم‌چنین با توجه به این‌که گویه‌ها برای اولین بار طرح شده است، علیرغم آزمون مقدماتی، پس از انجام پیمایش تنها گویه‌هایی برای تحلیل نهایی حفظ شد که از پایایی لازم برخوردار بوده و مقدار ضریب آلفای آن‌ها بیش از ۰/۷ باشد. بقیه گویه‌ها به دلیل ضعف پایایی از تحلیل نهایی حذف شدند. هم‌چنین ضریب پایایی پرسشنامه از طریق آلفاکرونباخ ۰/۷۴۶ تعیین گردید. برای توصیف هریک از متغیرهای پژوهش مانند: سن، جنس، تحصیلات و ... از آمار توصیفی در قالب جدول و شاخص‌های گرایش به مرکز استفاده شد. هم‌چنین از آزمون تحلیل عاملی تأییدی برای تحلیل هریک از عوامل استفاده می‌شود (رابطه عامل‌ها (متغیرهای پنهان) با گویه‌ها (متغیرهای مشاهده‌پذیر)، و برای بررسی فرضیات پژوهش از آزمون‌های تی تک نمونه استفاده گردید.

یافته‌های پژوهش

جدول (۲) توزیع فراوانی جنسیت اعضای نمونه آماری

جنسیت	مرد	زن	کل
تعداد	۹۰	۵۹	۱۴۹
درصد	۶۰.۴	۳۹.۶	۱۰۰

در جدول (۲) اطلاعات مربوط به فراوانی جنسیت اعضای گروه نمونه نشان داده شده است. بر این اساس از بین اعضای حاضر در پژوهش ۹۰ نفر مرد و ۵۹ نفر زن می‌باشند.

جدول (۳): توزیع فراوانی سن اعضای نمونه

سن	فراوانی	درصد
۱۰ تا ۲۰ سال	۹	۶
۲۱ تا ۳۰ سال	۶۰	۳۰.۴۰
۳۱ تا ۴۰ سال	۶۵	۴۳.۶۴
۴۱ تا ۵۰ سال	۱۲	۸.۱۰
۵۱ تا ۶۰ سال	۳	۲
کل	۱۴۹	۱۰۰

در جدول (۳) اطلاعات مربوط به فراوانی سن اعضای نمونه نشان داده شده است. بر این اساس ۹ نفر از شرکت کنندگان در پژوهش بین ۱۰ تا ۲۰ سال، ۶۰ نفر بین ۲۱ تا ۳۰ سال، ۶۵ نفر بین ۳۱ تا ۴۰ سال، ۱۲ نفر بین ۴۱ تا ۵۰ سال و ۳ نفر نیز بین ۵۱ تا ۶۰ سال سن دارند.

جدول (۴): توزیع فراوانی تحصیلات اعضای نمونه

تحصیلات	فراوانی	درصد
دیپلم	۳۱	۲۰.۸
کارشناسی	۵۷	۳۸.۳
کارشناسی ارشد	۵۰	۳۳.۶
دکتری	۱۱	۷.۴
کل	۱۴۹	۱۰۰

در جدول (۴) اطلاعات مربوط به فراوانی تحصیلات اعضای نمونه نشان داده شده است. بر این اساس ۵۷ نفر از شرکت کنندگان در پژوهش دارای تحصیلات کارشناسی، ۵۰ نفر کارشناسی ارشد، ۳۱ نفر دیپلم و ۱۱ نفر دکتری می‌باشند.

جدول (۵): نتایج آلفاکرونباخ

نفرات	سوالات	آلفا
۱۴	۵۵	.۸۷۲

* میزان آلفاکرونباخ ۸۷۲/۱۰۰۰ تعیین شد که در سطح خیلی خوب قرار می‌گیرد.

جدول (۶): t تک نمونه ای برای عوامل کلان

شاخص	درجه آزادی	میانگین مشاهده شده	میانگین نظری	مقدار t	سطح معنی داری (sig)	کران پایین	کران بالا
عوامل کلان	۱۴۹	۴۴,۸۸	۳۹	۱۱,۶۳۲	۰,۰۰۱	۴,۸۸	۶,۸۸

در جدول فوق (۶) نتایج حاصل از آزمون t تک نمونه‌ای جهت بررسی نقش عوامل کلان در توسعه ورزش قهرمانی ارائه گردیده است. با توجه به نتایج بدست آمده میانگین مشاهده شده عوامل کلان برابر با ۴۴,۸۸ می‌باشد که از مقدار میانگین نظری یعنی ۳۹ بیشتر است. مقدار آماره t با درجه آزادی ۱۴۸ برابر با ۱۱,۶۳۲ است و همچنین سطح معنی داری بدست آمده برابر با ۰,۰۰۱ می‌باشد که از مقدار ۰,۰۵ کمتر است. پس می‌توان گفت میانگین مشاهده شده با میانگین نظری برابر نیست و با توجه به مقدار میانگین مشاهده شده از آن بیشتر است. به عبارت دیگر از نظر پاسخ‌دهندگان، نقش عوامل کلان در توسعه ورزش قهرمانی تأثیرگذار است.

جدول (۷): t تک نمونه ای برای عوامل میانی

شاخص	درجه آزادی	میانگین مشاهده شده	میانگین نظری	مقدار t	سطح معنی داری (sig)	کران پایین	کران بالا
عوامل میانی	۱۴۹	۵۲,۸۶	۴۸	۱۱,۴۷۸	۰,۰۰۱	۴,۰۲	۵,۷۰

در جدول فوق (۷) نتایج حاصل از آزمون t تک نمونه‌ای جهت بررسی نقش عوامل میانی در توسعه ورزش قهرمانی ارائه گردیده است. با توجه به نتایج بدست آمده میانگین مشاهده شده عوامل میانی برابر با ۵۲,۸۶ می‌باشد که از مقدار میانگین نظری یعنی ۴۸ بیشتر است. مقدار آماره t با درجه آزادی ۱۴۸ برابر با ۱۱,۴۷۸ است و همچنین سطح معنی داری بدست آمده برابر با ۰,۰۰۱ می‌باشد که از مقدار ۰,۰۵ کمتر است. پس می‌توان گفت میانگین مشاهده شده با میانگین نظری برابر نیست و با توجه به مقدار میانگین مشاهده شده از آن بیشتر است. به عبارت دیگر از نظر پاسخ‌دهندگان، نقش عوامل میانی در توسعه ورزش قهرمانی تأثیرگذار است.

جدول (۸): t تک نمونه ای برای عوامل خرد

شاخص	درجه آزادی	میانگین مشاهده شده	میانگین نظری	مقدار t	سطح معنی داری (sig)	کران پایین	کران بالا
عوامل خرد	۱۴۹	۷۹,۷۴	۷۰	۱۶,۶۹۶	۰,۰۰۱	۸,۵۹	۱۰,۹۰

در جدول فوق (۸) نتایج حاصل از آزمون t تک نمونه‌ای جهت بررسی نقش عوامل خرد در توسعه ورزش قهرمانی ارائه گردیده است. با توجه به نتایج بدست آمده میانگین مشاهده شده عوامل خرد برابر با ۷۹,۷۴ می‌باشد که از مقدار میانگین نظری یعنی ۷۰ بیشتر است. مقدار آماره t با درجه آزادی ۱۴۸ برابر با ۱۶,۶۹۶ است و همچنین سطح معنی داری بدست آمده برابر با ۰,۰۰۱ می‌باشد که از مقدار ۰,۰۵ کمتر است. پس می‌توان گفت میانگین مشاهده شده با میانگین نظری برابر نیست و با توجه به مقدار میانگین مشاهده شده از آن بیشتر است. به عبارت دیگر از نظر پاسخ‌دهندگان، نقش عوامل خرد در توسعه ورزش قهرمانی تأثیرگذار است.

جدول (۶): آزمون t تک نمونه‌ای فدراسیون‌های ورزشی

شاخص	درجه آزادی	میانگین مشاهده شده	میانگین نظری	مقدار t	سطح معنی داری (sig)	کران پایین	کران بالا
فدراسیون‌های ورزشی	۱۴۹	۴۹,۱۹	۴۵	۸,۹۸۴	۰,۰۰۱	۳,۲۷	۵,۱۲

در جدول فوق نتایج حاصل از آزمون t تک نمونه‌ای جهت بررسی نقش فدراسیون‌های ورزشی در توسعه ورزش قهرمانی ارائه گردیده است. با توجه به نتایج بدست آمده میانگین مشاهده شده فدراسیون‌های ورزشی برابر با ۴۹,۱۹ می‌باشد که از مقدار میانگین نظری یعنی ۴۵ بیشتر است. مقدار آماره t با درجه آزادی ۱۴۸ برابر با ۸,۹۸۴ است و همچنین سطح معنی داری بدست آمده برابر با ۰,۰۰۱ می‌باشد که از مقدار ۰,۰۵ کمتر است. پس می‌توان گفت میانگین مشاهده شده با میانگین نظری برابر نیست و با توجه به مقدار میانگین مشاهده شده از آن بیشتر است. به عبارت دیگر از نظر پاسخ‌دهندگان، نقش فدراسیون‌های ورزشی در توسعه ورزش قهرمانی تأثیر گذار است.

بحث و نتیجه گیری

اصولاً توسعه یک امر کلی و دارای جنبه‌های مختلف فرهنگی، سیاسی، اقتصادی، علمی فناوری، پزشکی، ورزشی و غیره است. در این جا وقتی از کلی بودن امر توسعه و توجه به جنبه‌های مختلف آن سخن می‌گوییم، منظور ما الگوپذیری از فرهنگ، جامعه، اقتصاد و سیاست غرب نیست؛ زیرا توسعه امری تک خطی نیست و تنها از یک مسیر صورت نمی‌پذیرد. از سوی دیگر، شواهد و تجربیات مؤید این واقعیت است که ورزش می‌تواند به عنوان ابزاری بسیار مؤثر و کارآمد و در عین حال ابزاری کم هزینه در جهت تحقق اهداف مربوط به توسعه به کار گرفته شود. به طور کلی، توسعه ورزشی باید در راستای طرحی بهتر و روش‌های مؤثرتر ارتقاء و افزایش علاقه، مشارکت و اجرا در ورزش باشد. توسعه ورزش قهرمانی ورزش‌های رقابتی و سازمان یافته‌ای است، که با توجه به قوانین و مقررات خاص برای ارتقای رکوردهای ورزشی و کسب رتبه یا مدال انجام می‌شود. همچنین به اهمیت ورزش به عنوان بزرگ‌ترین پدیده اجتماعی - جهانی با توجه به نقش مهمی که در زندگی انسان‌ها دارد و این‌که ورزش قهرمانی موجب زبانه زدن نام ملت‌های پیروز در سطح جهان می‌شود. سرفرازی و افتخار ملی یکی از عوامل روحیه آفرینی در میان ملت‌هاست، توضیحاتی ارائه گردید. به مهم‌ترین برنامه‌های ضروری کوتاه و بلندمدت وزارت ورزش اشاره شد و به دنبال آن مسئله مهم سطوح کلان، میانی و خرد با توجه نقش عوامل آن‌ها در توسعه ورزش قهرمانی به تفصیل پرداخته شد.

یافته‌های مطرح شده در رابطه با سؤال اول پژوهش مبنی بر "نقش فدراسیون‌های ورزشی در توسعه ورزش قهرمانی" بیانگر آن بود که طبق نتایج حاصل از آزمون t تک نمونه‌ای جهت بررسی نقش فدراسیون‌های ورزشی در توسعه ورزش قهرمانی میانگین مشاهده شده فدراسیون‌های ورزشی برابر با ۴۹,۱۹ می‌باشد که از مقدار میانگین نظری یعنی ۴۵ بیشتر است. مقدار آماره t با درجه آزادی ۱۴۸ برابر با ۸,۹۸۴ است و همچنین سطح معنی داری بدست آمده برابر با ۰,۰۰۱ می‌باشد که از مقدار ۰,۰۵ کمتر است. پس می‌توان گفت میانگین مشاهده شده با میانگین نظری برابر نیست و با توجه به مقدار میانگین مشاهده شده از آن بیشتر است. به عبارت دیگر از نظر پاسخ‌دهندگان، نقش فدراسیون‌های ورزشی در توسعه ورزش قهرمانی تأثیر گذار است. تجزیه و تحلیل مؤلفه‌های موجود در این سطح با استفاده از تحلیل عاملی مشخص کرد که تمامی گویه‌ها معرف خوبی برای این سطح می‌باشند ($P < 0/01$).

با توجه به نتایج، نحوه انتخاب رئیس فدراسیون‌ها (صلاحیت علمی و فنی)، ارتباط فدراسیون‌ها با کنفدراسیون‌های مربوطه و سازمان‌ها، ساختار فدراسیون‌ها (رسمی / غیررسمی)، ایجاد یا داشتن اماکن و فضاهای ورزشی دارای استاندارد بین‌المللی، همکاری با ارگان‌های مربوطه جهت تجهیز و دارا بودن شرایط بین‌المللی برای برگزاری مسابقات (حمل و نقل، فرودگاه‌ها، هتل و...)، ارتباط متناسب و متقابل با رسانه‌ها، اعطای میزبانی مسابقات به استان‌ها برای انجام مسابقات ملی، برگزاری کلاس‌های آموزش و ارتقاء مربیگری، برگزاری کلاس‌های داوری، ایجاد پایگاه‌های اطلاعاتی مناسب و به روز در مورد ورزشکاران سطح قهرمانی، برگزاری سمینارها و همایش‌های ملی و بین‌المللی، بیشترین اهمیت را دارا می‌باشند.

نتایج حاضر با برخی از نتایج تحقیق قاسمی و کشر [۱۸]، صادقی و میرغفوری [۱۹]، خاکپور و همکاران [۲۰]، میناوند و همکاران [۲۱]، فراهانی و همکاران [۲۲]، پورکیانی و همکاران [۲۳]، رضانی نژاد و همکاران [۲۴]، بروئرز و دی‌بوسچر [۲۵]، دی‌بوسچر و همکاران [۲۶]، دکسچر و همکاران [۲۷]، سوتیریادو و همکاران [۲۸]، در یک راستا می‌باشد.

فدراسیون‌های ورزشی، یکی از سازمان‌های تخصصی در حوزه ورزش و تندرستی هستند که فلسفه وجودی و رسالت آن، توسعه ورزش با تأکید بر تأمین سلامت جسمی و روحی، نشاط، شادابی، تقویت، توانمندی افراد و گروه‌های اجتماعی و رشد و تعالی ارزش‌های اسلامی آنان

از طریق انجام فعالیت‌ها و ارتقای مهارت‌های جسمی و روحی است [۲۹]. از طرفی رؤسای فدراسیون‌ها به‌طور ویژه و کارکنان آن، همواره سیاست‌های فدراسیون‌های جهانی را دنبال می‌کنند؛ یکی از مهم‌ترین و مؤثرترین مدیران در بخش ورزش، رؤسای فدراسیون‌های ورزشی هستند که در عملکرد آن‌ها، برابند عملکرد وزارت ورزش و جوانان و آئینه تمام‌نمایی از دستاوردهای این سازمان است؛ به‌طوری که موفقیت‌های برنامه‌های راهبردی سازمان ورزشی، در فدراسیون‌های ورزشی نمایان می‌شود [۳۰].

ناراین، داشتن رؤسای توانمند و متخصص یک ضرورت است، به همین منظور زمانی که فرآیند انتخابات ریاست فدراسیون‌ها انجام می‌شود باید افرادی تأیید صلاحیت شوند که دارای مهارت‌های فنی و ورزشی لازم در زمینه رشته مورد را داشته باشند و همچنین دارای تحصیلات آکادمیک در زمینه علوم ورزشی باشند، این امری است که خیلی به آن توجه نمی‌شود و شاهد حضور افراد سیاسی در این جایگاه بوده‌ایم و آن‌هم به دلیل جایگاهی است که ورزش در کشور ما دارد و سیاستگذاران به دنبال منافع شخصی خود بوده‌اند، به‌ویژه شاهد این اتفاق در ورزش بانوان بوده‌ایم که به‌همراه آن لطماتی به تیم‌ها و بازیکنان ملی وارد شده، از این‌رو حضور بانوان ورزشکار موفق که تجربه حضور در مسابقات بین‌المللی را داشته و همچنین متخصصین دانشگاهی علوم ورزشی می‌باشند می‌تواند در جهت رفع مشکلات ورزش بانوان برآید، علاوه بر این اگر رؤسای فدراسیون‌ها صلاحیت لازم را برای احراز این پست داشته باشند می‌توانند زمینه مناسب برای همکاری قوی بین سازمان‌های ورزش محلی و منطقه‌ای با آکادمی‌های تخصصی را پدید آورند که فرصت بیشتری را برای توسعه و موفقیت بازیکنان فراهم می‌آورد. زمانی که فدراسیون‌های ما ساختار رسمی و قانونی داشته باشند باعث می‌شود ارتباط مناسب‌تری با کنفدراسیون‌های مربوطه داشته باشند و به تبع آن باید از قوانین بین‌المللی پیروی کنند و این خود باعث کاهش اثرگذاری سیاست بر ورزش می‌شود و ساختاری منظم و منسجم به‌واقع ساختاری متمرکز در فدراسیون‌ها برقرار می‌شود که به استعدادهای فرصت می‌دهد به‌طور مناسب در یک سطح رقابت کنند و از آنان حمایت‌های لازم را به‌عمل آورند. همچنین فدراسیون‌ها می‌توانند با ایجاد یک پایگاه اطلاعاتی مناسب و به‌روز در مورد ورزشکاران سطح نخبه که به راحتی در دسترس عموم قرار داشته باشد علاوه بر گسترش و توسعه فرهنگ ورزش قهرمانی باعث معرفی قهرمانان و شناسایی آنان به اعضای جامعه شوند چرا که قهرمانان به‌عنوان الگو در جامعه قلمداد می‌شوند. از طرفی روش‌ها و فرآیندهای متفاوتی برای تربیت ورزشکاران نخبه وجود دارند که یکی از آن‌ها مدل متمرکز است و در کشورهایی متداول است که دولت مرکزی نقش اصلی و محوری دارد، در این روش سازمان یا مدیریت فوق‌العاده متمرکز است و از این‌رو وزارت ورزش یا فدراسیون ویژه، نقش انحصارطلبانه دارد. مدل دیگری در کشورهای سیاست کلی و عمومی دولت در آن‌ها به بخش‌های زیادی توزیع و تفکیک شده است به مدل شبکه‌ای معروف است که بر پایه همکاری بین عاملان یا ذی‌نفعان مختلف و با نقش‌ها و مسئولیت‌های مختلف قرار دارد و نقش‌های اصلی بر عهده فدراسیون‌های ملی، کمیته ملی المپیک، مؤسسات ورزشی دولتی و سیستم‌های مدارس است [۳۱] و [۳۲]. البته این مدل به‌دلیل سرمایه‌گذاری و کنترل مالی دولتی، طالب چندانی ندارد و شاید برخی از ناهماهنگی‌ها دو سازمان اصلی ورزش قهرمانی و حرفه‌ای کشور را به وجود چنین سیستمی مرتبط دانست، در همین راستا می‌توان با برقراری ارتباط مناسب با بخش خصوصی زمینه را برای ورود این بخش به فضای ورزش کشور فراهم کرد که با این اتفاق هم از لحاظ هزینه به دولت و فدراسیون‌های ورزشی کمک می‌شود و هم اینکه بخش خصوصی با تبلیغات خود و محبوبیت ورزش در بین اقشار مختلف مردم می‌تواند درآمدزایی خود را افزایش دهد. به‌علاوه می‌توان از ارتباط مناسب و متقابل فدراسیون‌ها با رسانه‌ها به‌عنوان یکی از عواملی که نقش بسزایی در توسعه ورزش قهرمانی دارند نام برد، یکی از دلایل ظهور رسانه‌ها در ورزش وجود مزایای اقتصادی فراوان از قبیل حق پخش تلویزیونی می‌باشد و همین امر باعث ایجاد رابطه‌ی نزدیک و تنگاتنگ رسانه‌ها با فدراسیون شده، از سویی دیگر پخش مسابقات ورزشی از طریق رسانه موجب افزایش محبوبیت ورزش در جامعه و افزایش انگیزه ورزشکاران در کسب موفقیت‌های بین‌المللی شده و به‌دنبال آن محرکی برای حضور هرچه بیشتر جوانان در عرصه ورزش قهرمانی می‌شود، رسانه‌ها نیز می‌توانند با تشکیل کمیته رسانه‌ای و یا حضور مستمر در فدراسیون‌ها و کمپ‌های تیم ملی به توسعه ورزش قهرمانی کمک نمایند و همین‌طور اگر کارشناسان رسانه‌ای دارای تخصص در زمینه‌های ورزشی باشند می‌توانند با نوآوری در برنامه‌های خود از جمله برنامه‌هایی که در آن به جنبه تندرستی و سلامتی ورزش در قالب مسابقات تلویزیونی علاوه بر افزایش علاقه مردم به ورزش، سطح مهارت و عملکرد آنان را بهبود بخشد، یا با توجه به بحث فرهنگ ورزشی با ساخت برنامه‌هایی با همکاری دانشگاه‌های علوم ورزشی، آموزش و پرورش زمینه را برای گسترش فرهنگ ورزشی و ترویج و اشاعه ورزش پهلوانی و اخلاق‌مداری فراهم نماید. از طرفی امروزه دولت‌ها، شهرها و دولت‌های محلی در سراسر جهان منابع بسیاری را هزینه می‌کنند تا بتوانند مجوز میزبانی رقابت‌های بزرگ ورزشی را به دست آورند [۳۳]. چرا که میزبانی یک رویداد ورزشی، سرمایه‌گذاری مناسبی برای رشد و توسعه ورزش قهرمانی یک کشور محسوب می‌شود، و مسئولان ورزشی کشورهای توسعه‌یافته و پیشرفته به‌خوبی بر این امر واقف هستند و در رقابت برای گرفتن میزبانی رویدادها تمام تلاش خود را همراه با صرف هزینه‌های زیاد انجام می‌دهند چرا که از منافع اقتصادی و موفقیت ورزشی آن مطلع هستند، به همین جهت ایجاد یا داشتن اماکن فضاهای ورزشی دارای استاندارد بین‌المللی بسیار حائز اهمیت خواهد بود که متأسفانه در جامعه ما به این موضوع توجه چندانی نمی‌شوند و بیشتر اماکنی که ساخته می‌شود به جز یکی دو مورد در سال‌های اخیر حداقل استانداردهای لازم برای برگزاری مسابقات را ندارند و نمونه بارز آن عدم اعطای میزبانی مسابقات جام ملت‌های آسیا ۲۰۱۷ بود

که به کشور امارات اعطا گردید، لذا در این مورد باید نگاه ویژه‌ای به بخش خصوصی، حضور کارشناسان و متخصصان در زمینه طراحی و تجهیز اماکن، استفاده از نتایج تحقیقات علمی و پایان‌نامه‌های دانشگاهی در زمینه مورد نظر استفاده برد و از نگاه سنتی و بدون برنامه که فقط مثل کبریت یک چهاردیواری می‌سازند دوری کرد. برای انجام این کار می‌شود به صورت مرحله‌ای اقدام کرد و ابتدا میزبانی مسابقات را به استان‌های مختلف داده که این امر علاوه بر تجهیز و ساخت اماکن، به ورزشکاران فرصت می‌دهد که در رشته‌ی ورزشی خود به‌خوبی ماهر شوند و آموزش ببینند، هم‌چنین در قیل و یا طول دوره‌ای که به‌عنوان استعداد شناسایی می‌شوند مهارت‌های خود را ارتقاء دهند و در مرحله بعد با توجه به گسترش و تجهیز اماکن و فضاهای ورزشی می‌توان اقدام به درخواست میزبانی برای مسابقات سطوح بالاتر را درخواست داد. البته در این راستا نباید از نقش سایر ارگان‌ها از قبیل فرودگاه‌ها، راه آهن، سیستم حمل و نقل داخل شهری، هتل و... غافل شد چرا که هر یک از موارد نام‌برده در خصوص نداشتن شرایط و استانداردهای لازم حتی در صورتی که به لحاظ اماکن و فضاهای ورزشی در بهترین وضعیت بود مانع از اعطای واگذاری مسابقات سطوح بالاتر به کشور و از دست دادن منافع آن می‌شود، به همین جهت مسئولان مربوطه باید تمام تلاش خود را در راستای بهبود تجهیزات بکار گیرند.

از سویی دیگر نتایج آزمون فریدمن بر روی عوامل کلان، میانی، خرد و فدراسیون‌های ورزشی که در رابطه با سؤال دوم پژوهش مبنی بر تفاوت نقش عوامل کلان، میانی و خرد در توسعه ورزش قهرمانی بود، نشان داد مقدار مجذور کای به دست آمده با درجه آزادی ۳ برابر با ۳۶۶,۵۴۶ است. از طرفی سطح معنی‌داری برابر با ۰,۰۰۱ است و در نتیجه فرض صفر مبنی بر یکسان بودن میانگین رتبه عوامل کلان، میانی، خرد و فدراسیون‌های ورزشی رد شده و از نظر پاسخ‌دهندگان رتبه‌بندی عوامل مؤثر در توسعه ورزش قهرمانی بامعناست و آن‌ها رتبه‌بندی متفاوتی از عوامل مؤثر در توسعه ورزش قهرمانی دارند. مقایسه میانگین رتبه‌ها نشان می‌دهد که بالاترین میانگین رتبه (۴,۰۰) به سطح خرد در نمره‌دهی اختصاص دارد و بدین معناست که مهم‌ترین عامل در توسعه ورزش قهرمانی از نظر پاسخ‌دهندگان سطح خرد است. بعد از ویژگی فوق، مهم‌ترین عوامل در توسعه ورزش قهرمانی به ترتیب شامل شاخص‌های سطوح میانی، فدراسیون‌های ورزشی و سطح کلان می‌شود. این نتایج با بخشی از نتایج پژوهش کشر و قاسمی (۱۸)، صادقی و میرغفوری (۱۹)، خاکپور و همکاران (۲۰)، میناوند و همکاران (۲۱)، عسکریان و همکاران (۳۴)، سیدعامری و همکاران (۲۹)، فراهانی و همکاران (۲۲)، پورکیانی و همکاران (۲۳)، رضانی‌نژاد و همکاران (۲۴)، دی‌بوسچر و همکاران (۲۵)، دی‌بوسچر و همکاران (۲۶)، مان و همکاران (۳۷)، ویلیام و همکاران (۲۶)، تروینز و همکاران (۳۵)، لوزانو میوزانو (۳۶)، سوتیریادو و همکاران (۲۸)، مان و همکاران (۳۷)، ویلیام و همکاران (۳۸)، داد و نیوانز (۳۹)، در یک راستا می‌باشد، و با برخی از یافته‌های دی‌بوسچر و همکاران (۲۵)، دی‌بوسچر و همکاران (۲۶) و ویلیام و همکاران (۳۸)، ناهمسو می‌باشد.

که از جمله دلایل ناهمسو بودن آن می‌توان به جامعه آماری اشاره کرد چرا که جامعه آماری آنان متشکل از ورزشکاران و مربیان ورزشی بوده اما در تحقیق حاضر جامعه آماری متشکل از رؤسا و کارکنان فدراسیون‌ها، اعضای هیئت علمی و... می‌باشد. از طرفی دیگر در یافته‌های آنان به این موضوع اشاره شد که علی‌رغم صرف هزینه‌های زیاد در ورزش قهرمانی هنوز موفقیت‌چندانی در میداین مختلف کسب کرده‌اند که این امر را می‌توان در جامعه مورد بررسی قرار داد که شامل بعضی از کشورهای در حال توسعه (سودان، نیجریه، هند و...) بود چرا که در کشورهای در حال توسعه برنامه مداوم و منسجمی برای اجرای فعالیت‌های ورزشی تدوین نشده و هم‌چنین توزیع ثروت به صورت عادلانه اتفاق نمی‌افتد، در حالی که در کشورهای توسعه‌یافته بودجه برای امور مختلف از جمله ورزش قهرمانی با توجه به برنامه‌های دقیق و ازپیش تعریف شده اختصاص داده می‌شود و بخش خصوصی نیز مشارکت گسترده‌ای در این موضوع دارد که منجر به کسب موفقیت در میداین جهانی می‌شود. هم‌چنین نتایج نشان داد که بیش از ۵۰ درصد عوامل تعیین‌کننده موفقیت، متغیرهای کلان هستند که فراتر از کنترل سیاستمداران است (۲۶)، در حالی که نتایج یافته‌های حاکی از این پژوهش بیان‌گر این بود که بیش‌ترین نقش در توسعه ورزش قهرمانی مربوط به عوامل سطح خرد است، از این رو می‌توان نتیجه گرفت عواملی که در سطح کلان هستند مانند جمعیت، تعداد مدال‌های کسب شده و بودجه در کشورهای توسعه‌یافته با توجه به توزیع مناسب امکانات و فضاهای ورزشی در سراسر کشور و همین‌طور جمعیت متناسب با بودجه و امکانات می‌باشد و به نوعی ارتباط بین جمعیت و کسب مدال دارای رابطه مثبتی می‌باشد که می‌توان به کشورهای چین، آمریکا، ژاپن و بریتانیا اشاره کرد که همواره در رقابت‌های جهانی و المپیک بیش‌ترین مدال را کسب می‌کنند اما در جوامع در حال توسعه نظیر هند، نروژ و ایران که دارای جمعیت زیاد و صرف هزینه‌های زیاد در ورزش قهرمانی هستند موفقیت چشم‌گیری به‌دست نمی‌آید و ریشه آنرا می‌توان عدم توزیع ثروت و امکانات بین بخش‌های مختلف، عدم مشارکت بخش خصوصی، مداخله سیاست در ورزش و هم‌چنین نبود برنامه‌های بلند مدت ورزشی جهت دستیابی به موفقیت در سطوح بالا. سازمان‌های ورزشی همانند سازمان‌های غیرورزشی در معرض تغییر و تحولات محیطی و جهانی قرار دارند و با مسائل ویژه خود دست به گریبان‌اند، از این‌رو، کشورها دریافته‌اند که توسعه ورزش قهرمانی و بهره‌گیری از مزایای مستقیم و غیرمستقیم آن بدون برنامه‌ریزی و سیاست‌گذرای مناسب میسر نمی‌باشد؛ بنابراین، ورزش قهرمانی مانند هر نظام دیگری نیازمند تدوین اهداف کلان،

راهبردها و برنامه‌های عملیاتی است تا ضمن آگاهی از مسیر حرکت بتواند از هر گونه دوباره‌کاری، بیراهه رفتن و هدررفت منابع مالی، انسانی، فیزیکی و اطلاعاتی خود اجتناب ورزد.

توجه به این موضوع که ورزش قهرمانی در ایران در زمینه عوامل خرد و میانی دارای شرایط مناسبی می‌باشد، هم‌چنین فدراسیون‌ها تا حدودی نقش خود را در توسعه به‌خوبی ایفا می‌کنند، باید با تدوین برنامه‌ها و راهکارهای مناسب به‌دنبال افزایش عوامل سطح کلان بوده، چرا که با توجه جمعیت جوان ایران، سرمایه‌های مادی و تجهیزاتی می‌تواند منجر به موفقیت در عرصه‌های جهانی شود.

پیشنهادات پژوهشی

- ✓ تحقیقی کیفی در زمینه نقش سطح کلان در توسعه ورزش قهرمانی به‌صورت مجزا انجام گیرد.
 - ✓ تحقیقی کیفی در زمینه نقش سطوح میانی و خرد در توسعه ورزش قهرمانی به‌صورت مجزا انجام گیرد.
 - ✓ تحقیقی کیفی در زمینه نقش فدراسیون‌ها در توسعه ورزش قهرمانی به‌صورت مجزا انجام گیرد.
- پژوهشی در جهت بررسی وضعیت معیشتی، کیفیت زندگی و امنیت شغلی ورزشکاران نخبه صورت گیرد.

منابع و مراجع

- [1] Houlihan, B. and A. White (2012). "The Politics of Sport Development: Development of Sport or Development Through Sport?",
- [۲] رضانی نژاد، رحیم؛ رحمتی، محمدمهدی؛ میریوسفی، سیدجلیل؛ سجادی، سیداحمد (۱۳۹۵). شناسایی عوامل و ملاک‌های موثر در توسعه فرهنگی در ورزش قهرمانی، مطالعات مدیریت ورزشی، شماره ۴۰.
- [۳] عیدی، حسین (۱۳۹۰)، تحلیل شاخص‌های اثرگذار بر موفقیت‌های بین‌المللی در ورزش، همایش علمی سالانه دانشگاه رازی، کرمانشاه، دانشگاه رازی کرمانشاه.
- [۴] عیدی، حسین؛ رضانی نژاد، رحیم؛ ریحانی، محمد (۱۳۹۰)، بررسی سطوح اثرگذار بر میزان موفقیت‌های بین‌المللی در ورزش، کتابچه همایش مدیریت و برنامه‌ریزی در فوتبال پایه، آکادمی ملی فوتبال ایران.
- [۵] غفرانی، محسن؛ گودرزی، محمود؛ سجادی، سیدنصرالله؛ جلالی‌فراهانی، مجید؛ مفرنسی، مهدی (۱۳۸۸)، طراحی و تدوین راهبرد توسعه ورزش همگانی استان سیستان و بلوچستان، حرکت، شماره ۳۹.
- [6] De Bosscher, V, Sotiriadou, P., Brouwers, J., & Cuskelly, G. (2017). The role of interorganizational relationships on elite athlete development processes. *Journal of Sport Management*, 31(1), 61.
- [۷] سجادی، سیدنصرالله (۱۳۹۰)، مدیریت سازمان‌های ورزشی، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی سمت.
- [۸] صادقی‌آرانی، زهرا؛ میرغفوری، سید حبیب‌الله (۱۳۸۸)، تجزیه و تحلیل وضعیت توسعه‌یافتگی ورزشی استان‌های ایران طی سال‌های ۱۳۸۵-۱۳۸۴، پژوهش در علوم ورزشی، شماره ۲۴.
- [۹] مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی (۱۳۹۰)، مقدمه‌ای بر شرایط و لوازم خصوصی‌سازی در کشور، دفتر مطالعات فرهنگی، کد ۲۷۰، شماره مسلسل ۱۱۰۶۳.
- [۱۰] مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی (۱۳۸۹)، درباره لایحه برنامه پنجم توسعه، مقایسه تطبیقی لایحه برنامه پنجم توسعه با قانون برنامه‌های چهارم و سوم توسعه، دفتر مطالعات فرهنگی، شماره مسلسل ۱۰۲۰۰.
- [۱۱] مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی (۱۳۸۸)، مروری بر برنامه عملکرد چهارم توسعه در بخش تربیت‌بدنی و ورزش، دفتر مطالعات فرهنگی، کد ۲۷۰، شماره مسلسل ۹۸۸۱.
- [۱۲] مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی (۱۳۸۷)، درباره لایحه بودجه سال ۱۳۸۸ کل کشور، بررسی اعتبارات بخش فرهنگ، دفتر مطالعات فرهنگی، شماره مسلسل ۲۷۰۹۵۵۴.
- [13] Monazami, m., Alam, Sh., & Shaetab boshehri, N. (2012). Determination of effective factors on the development of physical education and women's sports in Islamic Republic of Iran. *Sport management quarterly*. 10. 71-92. (Persian).
- [14] Ghafouri, F, et al. (2011). Analysis of effective factors in the development of public sport in Tehran citizens. National Conference on Recreation of the Tehran Municipality. Tehran.
- [۱۵] کوهی‌ملائی، مینا؛ رضانی نژاد، رحیم؛ جوادی‌پور، محمد؛ یاسوری، مجید (۱۳۹۳)، بررسی عوامل مؤثر بر توسعه‌ی ورزش قهرمانی استان‌های ایران و ارائه الگوی پیشنهادی، دانشگاه گیلان، رساله دکتری تخصصی.
- [۱۶] فخری، فرناز؛ جعفری، افشار؛ عسکریان، فریبا؛ محمدی، علی (۱۳۹۱)، بررسی عوامل مؤثر بر توسعه و عملکرد ورزش قهرمانی در ایران، دانشگاه تبریز، پایان‌نامه. ص ۷۰-۷۳.
- [17] Zhang, J., & Bao, Y. (2013). My views on the development of China's sports. *Journal of Hebei Institute of Physical Education*, 2. 33 .
- [۱۸] قاسمی، سیدحمید؛ کشکر، سارا (۱۳۸۷)، نقش مطبوعات در توسعه ورزش ایران، تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، شماره ۳.
- [۱۹] صادقی‌آرانی، زهرا؛ میرغفوری، سیدحبیب‌الله (۱۳۸۸)، تجزیه و تحلیل وضعیت توسعه‌یافتگی ورزش استان‌های ایران طی سال‌های ۱۳۸۴-۸۵، پژوهش در علوم ورزشی، شماره ۲۴.
- [۲۰] خاکپور، براتعلی؛ باوان‌پوری، علیرضا (۱۳۸۸)، بررسی و تحلیل نابرابری در سطوح توسعه‌یافتگی مناطق شهر مشهد، مجله دانش و توسعه علمی-پژوهشی، سال شانزدهم، شماره ۲۷.

- [۲۱] میناوند، محمدقلی؛ باقری، سعید؛ عباسزاده مشکینی، محمود، تدوین راهبردهای توسعه ورزش همگانی از طریق شبکه ورزش سیما، فصلنامه رادیو-تلویزیون، سال دهم، شماره ۲۳.
- [۲۲] فراهانی، ابوالفضل؛ کشاورز، لقمان؛ صادقی، علی (۱۳۹۴)، تدوین راهبردهای توسعه ورزش قهرمانی ایران، پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی، سال پنجم، شماره ۳.
- [۲۳] پورکیانی، محمد؛ حمیدی، مهرزاد؛ گودرزی، محمود؛ خبیری، محمد (۱۳۹۶)، تحلیل اثرگذاری ورزش حرفه‌ای و قهرمانی بر توسعه ورزش، مطالعات مدیریت ورزشی، شماره ۴۲.
- [۲۴] رحیم؛ یاسوری، مجید؛ جوادی‌پور، محمد؛ ملائی، مینا (۱۳۹۷)، مقایسه و تحلیل سطح توسعه‌یافتگی استان‌های ایران در حوزه ورزش قهرمانی، مطالعات مدیریت ورزشی، شماره ۴۸.
- [25] Brouwers, J., Sotiriadou, P., & De Bosscher, V. (2015). Sport-specific policies and factors that influence international success: The case of tennis. *Sport Management Review*, 18(3), 343-358.
- [26] Andersen, S.S., & Rongland, L.T. (2012). *Nordic Elite sport. Same Ambitions different tracks*. Oslo: Universiteits for laget.
- [27] Truyens, J., De Bosscher, V., Sotiriadou, P., Heyndels, B., & Westerbeek, H. (2016). A method to evaluate countries' organisational capacity: A four country comparison in athletics. *Sport management review*, 19(3), 279-292.
- [28] De Bosscher, V., Sotiriadou, P., Brouwers, J., & Cuskelly, G. (2017). The role of interorganizational relationships on elite athlete development processes. *Journal of Sport Management*, 31(1), 61.
- [29] Dexter. J. (2014). "Analysis of the Perceived Leadership Styles and Levels of Satisfaction of Selected Junior College Athletic Directors and Head Coaches". United states sports Academy, *Sport Journal*, Vol.5, No.2.
- [30] Sotiriadou, K., Quick, S., Shilbury, D. (2017). Sport for some: Elite versus mass participation. *International Journal of Sport Management*. 7: 50-66.
- [۳۱] سیدعامری، میرحسن؛ الهی، علیرضا؛ افشاری، مصطفی؛ هنری، حبیب (۱۳۹۵)، تدوین مدل اثر فرانوگرایی در مدیریت بر توسعه ورزش، مطالعات مدیریت ورزشی، شماره ۲۷.
- [۳۲] میرانی، کاوه؛ نقش‌بندی، سیدصلاح‌الدین؛ حسین‌نژاد، علی‌اکبر (۱۳۹۷)، شناسایی و اولویت‌بندی شاخص‌های انتخاب رؤسای فدراسیون‌های ورزشی ایران با ارائه مدل، مطالعات مدیریت ورزشی، شماره ۴۸.
- [33] Green, M. (2007). Olympic glory or grassroots development? Sporty policy priorities in Australia, Canada and United Kingdom, 1960-2006. *International Journal of history of sport*. 24: 921-953.
- [34] Houlihan, B. (2002). Sporting excellence, schools and sport development: The politics of crowded policy spaces. *European Physical Education Review*, 6: 171-193.
- [۳۵] مظفری، سیدامیر احمد (۱۳۸۸)، نظام جامع توسعه ورزش قهرمانی جمهوری اسلامی ایران، طرح پژوهشی، تهران، پژوهشکده تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، وزارت علوم تحقیقات و فناوری.
- [۳۶] عسکریان، فریبا؛ جعفری، افشار؛ فخری، فرناز (۱۳۹۴)، عوامل مؤثر بر عملکرد ورزش قهرمانی در ایران، مطالعات مدیریت ورزشی، شماره ۲۹.
- [37] Truyens, J., De Bosscher, V., Heyndels, B., & Westerbeek, H. (2014). A resource-based perspective on countries' competitive advantage in elite athletics. *International journal of sport policy and politics*, 6(3), 459-489.
- [38] Louzada, F., Maiorano, A. C., & Ara, A. (2016). iSports: A web-oriented expert system for talent identification in soccer. *Expert Systems with Applications*, 44, 400-412.
- [39] Sotiriadou, P., Brouwers, J., De Bosscher, V., & Cuskelly, G. (2017). The role of interorganizational relationships on elite athlete development processes. *Journal of Sport Management*, 31(1), 61-79.
- [40] Mann, D. L., Dehghansai, N., & Baker, J. (2017). Searching for the elusive gift: advances in talent identification in sport. *Current Opinion in Psychology*, 16, 128-133.

- [41] Willem, A., Girginov, V., & Toohey, K. (2018). Governing bodies of sport as knowledge brokers in Sport-for-All communities of practice. *Sport Management Review*.
- [42] Dodd, K. D., & Newans, T. J. (2018). Talent identification for soccer: Physiological aspects. *Journal of science and medicine in sport*, 21(10), 1073-1078.